

ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ДҮРЭМ- 137**ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗОРИУЛАЛТТАЙ АГААРЫН ХӨЛГИЙН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА – ГЭРЧИЛГЭЭЖҮҮЛЭЛТ**

А БҮЛЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ.....	3
137.1. Зорилго.....	3
137.3. Ерөнхий шаардлага	3
137.5. Осол, зөрчлийн талаар мэдээлэх	3
Б БҮЛЭГ. ГЭРЧИЛГЭЭЖИЛТ	3
137.51. Өргөдөл гаргах	3
137.53. Гэрчилгээ олгоход тавигдах шаардлага	3
137.55. Гэрчилгээний хугацаа	4
137.57. Гэрчилгээний хугацааг сунгах	4
137.59. Дүрмийн шаардлагаас чөлөөлөх.....	4
В БҮЛЭГ. ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ШААРДЛАГА	4
137.101. Бүртгэл тэмдэглэлд тавигдах шаардлага.....	4
137.103. Үндсэн бус баазаас нислэг үйлдэх	5
137.105. Хүн ам шигүү суурьшсан нутаг дэвсгэр дээгүүрх нислэг	5
137.107. Боловсон хүчний хангалт.....	5
137.109. Үйл ажиллагааны өөрчлөлт.....	5
137.111. Аюулгүй ажиллагааны хяналт шалгалт	5
Г БҮЛЭГ. НИСЛЭГИЙН ЖУРАМ.....	5
137.151. Химийн бодис цацах.....	6
137.153. Аэродром дээрх эргэлтийн чиглэл	6
137.155. Аэродром дээрх эргэлтийн өндөр.....	6
137.157. Навигацийн гэрэлгүй үйлдэх нислэг	6
137.159. Хүн ам шигүү суурьшсан газар нутаг дээгүүр нислэг үйлдэх	6
137.161. Хүн ам шигүү суурьшсанаас бусад газар нутаг дээгүүр нислэг үйлдэх	6
137.163. Түлшний нөөцийг тооцох.....	7
Д БҮЛЭГ. НИСЛЭГИЙН ТУСГАЙ ЖУРАМ	7
137.201. Үйлчлэх хүрээ.....	7
137.205. Хөөрөлтийн зай ба нислэгийн зам (Гуравдагч талын эрсдэлгүй)	7
137.207. Хөөрөлтийн зай (Гуравдагч талын эрсдэлтэй)	7
137.209. Хөөрөлтийн нислэгийн зам (Гуравдагч талын эрсдэлтэй)	7
Е БҮЛЭГ. ХЭРЭГЛЭЛ БА ТОНОГЛОЛ	8
137.251. Ерөнхий зүйл	8
137.253. Суудал ба бэхлэгээ	8
137.255. Нэмэлт хэрэглэл.....	8
137.257. Нэмэлт тоноглол.....	8
ХАВСРАЛТ А. ГУРАВДАГЧ ТАЛЫН ЭРСДЭЛ	9
ХАВСРАЛТ Б. ЖИНГИЙН ХЭТРЭЛТИЙГ ТОДОРХОЙЛОХ.....	9
ХАВСРАЛТ В. ХЭРЭГЛЭЛ ТОНОГЛОЛЫН НТЧ.....	10

<i>Хийцийн стандарт</i>	10
<i>В.1 Суудал болон бэхлэгээ</i>	10
<i>В.2 Бункерийн зөвшөөрөгдсөн хамгийн их ачаалал</i>	10
<i>В.3 Бункер болон шүршигч сав</i>	10
<i>В.4 Бункерийн багтаамжийн дээд түвшин</i>	10
<i>В.5 Аваарын цацагч тоноглол</i>	11
<i>В.6 Тэмдэг, тэмдэглэгээ</i>	11
<i>В.6.1. Ерөнхий зүйл.</i>	11
<i>В.6.2.Бункер болон шүршигч савны хамгийн их ачаалал</i>	11
<i>В.6.3. Аваарын цацагч тоноглолын цацах хугацаа</i>	11
<i>В.6.4. Зорчигчийн байрлал</i>	11
<i>В.6.5. Нислэгийн хязгаарлалтууд</i>	12

Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайдын
2010 оны 05 дугаар сарын 07 -ны өдрийн
160 тоот тушаалын 18 дугаар хавсралт

ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ДҮРЭМ-137
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗОРИУЛАЛТТАЙ АГААРЫН ХӨЛГИЙН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА – ГЭРЧИЛГЭЭЖҮҮЛЭЛТ

А БҮЛЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

137.1. Зорилго

(а) Хөдөө аж ахуйн зориулалттай агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийг гэрчилгээжүүлэх, хөдөө аж ахуйн нислэгийн үйл ажиллагааг зохицуулахад энэхүү дүрмийн зорилго оршино.

137.3. Ерөнхий шаардлага

(а) Энэ дүрмийн дагуу гэрчилгээ эзэмшээгүй аливаа этгээд Хөдөө аж ахуй /цаашид ХАА гэх/-н нислэгийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэхгүй.

(б) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь:

- 1/ нислэг үйлдэх тухайн агаарын хөлгийн ангиллын хувьд ИНД-61-ийн дагуу олгогдсон ХАА-н хүчин төгөлдөр зэрэглэлтэй; эсхүл
- 2/ Е ангиллын багш нисгэгчийн удирдлага дор ХАА-н зэрэглэлийн хувьд дадлага авч, дараах нислэгүүдийг гүйцэтгэсэн туршлагатай байна:
 - 2.1 хөдөө аж ахуйн бараа материал тээвэрлэх, түгээх нислэг;
 - 2.2 тариан талбай, ой мод, гол мөрөн дээгүүр 150 м (500 фут)-ээс доош өндөрт үйлдэх нислэг;
 - 2.3 мал, амьтан тээвэрлэх болон өвс тэжээл хаяж өгөх нислэг.
- 3/ ХАА-н зориулалттай химийн бодис цацах бол ИНД-61-ийн дагуу олгогдох химийн зэрэглэлтэй байна.

137.5. Осол, зөрчлийн талаар мэдээлэх

(а) Аливаа этгээд ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгийн үйл ажиллагаатай холбогдолтой осол, зөрчлийн талаар ИНД-12-т заасны дагуу мэдэгдэнэ.

Б БҮЛЭГ. ГЭРЧИЛГЭЭЖИЛТ

137.51. Өргөдөл гаргах

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгийн үйл ажиллагааны гэрчилгээ эзэмшихээр өргөдөл гаргагч нь ИНЕГ-0137/01 маягтыг бөглөж, улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримтын хамт ИНЕГ-ын даргад ирүүлнэ.

137.53. Гэрчилгээ олгоход тавигдах шаардлага

(а) ИНЕГ-ын дарга нь дараах шаардлагыг хангасан өргөдөл гаргагчид ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгийн үйл ажиллагааны гэрчилгээ олгоно:

- 1/ өргөдөл гаргагчийн зүгээс явуулах бүх үйл ажиллагаа энэ дүрмийн шаардлагын дагуу явагдаж, санхүүжиж байгааг батлан хариуцах эрх бүхий удирдах ажилтантай байх,
- 2/ ИНД-61-ийн дагуу олгогдсон ХАА-н 1-р ангиллын багш нисгэгчтэй байх,
- 3/ нислэгт тэнцэх чадвар (НТЧ) бүхий ХАА-н зориулалттай агаарын хөлөгтэй байх,
- 4/ үйл ажиллагаа явуулахад шаардагдах удирдах болон инженер, техникийн ажилтнуудтай байх,
- 5/ гэрчилгээ олгосноор нисэхийн аюулгүй ажиллагаанд харшлах аливаа нөхцөл байдал үгүй байх.

137.55. Гэрчилгээний хугацаа

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгийн үйл ажиллагааны гэрчилгээг 3 жилийн хугацаагаар олгоно.

(б) Гэрчилгээ нь түүний хугацаа дууссан, эсхүл ИНЕГ-аас үйлчлэлийг нь түр түдгэлзүүлсэн буюу хүчингүй болгосноос бусад тохиолдолд хүчин төгөлдөр байна.

(в) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгийн үйл ажиллагааны гэрчилгээ эзэмшигч /цаашид Гэрчилгээ эзэмшигч гэх/ нь 1 (нэг) жилийн хугацаанд ХАА-н зориулалттай нислэг үйлдээгүй бол гэрчилгээг хүчингүйд тооцно.

(г) Гэрчилгээний хугацаа дууссан, түр түдгэлзүүлсэн, хүчингүй болгосон тохиолдолд гэрчилгээг ИНЕГ-ын даргад хураалгана.

137.57. Гэрчилгээний хугацааг сунгах

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь, ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгийн үйл ажиллагааны гэрчилгээний хугацаа сунгуулах тухай өргөдлийг түүний хугацаа дуусахаас 30 хоногийн өмнө ИНЕГ-0137/01 маягтын дагуу гаргаж ИНЕГ-ын даргад ирүүлсэн байна

137.59. Дүрмийн шаардлагаас чөлөөлөх

(а) ИНЕГ-ын дарга нь аливаа этгээдийг энэхүү дүрмийн шаардлагаас ИНД-11-д заасны дагуу чөлөөлж болно.

В БҮЛЭГ. ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ШААРДЛАГА

137.101. Бүртгэл тэмдэглэлд тавигдах шаардлага

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах зүйлүүдийг агуулсан бүртгэл тэмдэглэлийг үйл ажиллагааны үндсэн байршилдаа хадгална:

- 1/ үйлчлүүлэгч (захиалагч)-ийн нэр хаяг;
- 2/ нислэгийн талаарх дэлгэрэнгүй бүртгэл;
- 3/ агаарын хөлөг бүрийн зөөвөрлөж, түгээсэн материалын нэр, тоо хэмжээ;
- 4/ ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэж байгаа нисгэгчийн нэр, хаяг, мэргэжлийн үнэмлэх, зэрэглэлийн талаарх бүртгэл тэмдэглэл;
- 5/ ХАА-н зэрэглэл олгогдсон тухай, эсхүл ИНД-61-ийн дагуу ур чадварын шалгалт өгсөн тухай бүртгэл нисгэгч бүр дээр;
- 6/ ХАА-н химийн зэрэглэл олгогдсон тухай, эсхүл дадлага авсан тухай бүртгэл нисгэгч бүр дээр.

(б) Дээрх бүртгэл, тэмдэглэлүүдийг нислэгийн үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 12 сараас доошгүй хугацаагаар хадгална.

137.103. Үндсэн бус баазаас нислэг үйлдэх

(а) Үндсэн бус баазаас дараалсан 14 хоногоос дээш хугацаагаар ХАА-н нислэг үйлдэх нисгэгч нь:

- 1/ ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх эрхтэй, ХАА-н химийн зэрэглэлтэй байна;
- 2/ үндсэн бус баазаас үйлдэх нислэгийн үйл ажиллагааны төлөө хариуцлага хүлээнэ;
- 3/ тухайн газарт гүйцэтгэх ажил үүргийг зохион байгуулах, бүртгэл мэдээ хөтлөх, бие даан шийдвэр гаргах чадвартай байна.

137.105. Хүн ам шигүү суурьшсан нутаг дэвсгэр дээгүүрх нислэг

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр хүн ам шигүү суурьшсан нутаг дэвсгэр дээгүүрх нислэгийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэх тохиолдолд:

- 1/ дараах зүйлүүдийг багтаасан нислэгийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг бэлтгэсэн байна:
 - 1.1 нислэгийн үед гарч болзошгүй саадыг тооцох,
 - 1.2 нислэгийн онцгой тохиолдлын үед буулт үйлдэх боломж,
 - 1.3 нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний байгууллагатай хийх зохицуулалт.
- 2/ орон нутгийн захиргааны байгууллагад бичгээр урьдчилан мэдэгдэнэ;
- 3/ гүйцэтгэх үйл ажиллагааныхаа талаар мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтэд мэдээлнэ;
- 4/ газарт байгаа эд зүйл болон хүмүүст аюул учруулахгүй байхаар нислэгийн үйл ажиллагааны бэлтгэлийг хангасан байна;
- 5/ нислэг үйлдэх тухайн агаарын хөлөгт нислэгийн өмнөх 100 цагт дараах үзлэг үйлчилгээ хийгдсэн эсэхийг магадлана:
 - 5.1 ИНД-43-ын дагуу хийгдэх 100 цагийн үзлэг, эсхүл жилийн үзлэг;
 - 5.2 үзлэгийн хөтөлбөрийн дагуу хийгдэх бусад үзлэг, шалгалт.

137.107. Боловсон хүчний хангалт

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь 137.53-ын 1/-д заасан удирдах албан тушаалтныг гэрээгээр болон хөлсөөр ажиллуулна.

137.109. Үйл ажиллагааны өөрчлөлт

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь үйл ажиллагаандаа орж байгаа аливаа өөрчлөлтийн талаар ИНЕГ-ын даргад бичгээр нэн даруй мэдэгдэнэ.

(б) Гэрчилгээ эзэмшигч нь удирдах албан тушаалтан, эсхүл ахлах нисгэгчээ өөрчлөх тохиолдолд ИНЕГ-ын даргад мэдэгдэж зөвшөөрөл авна.

137.111. Аюулгүй ажиллагааны хяналт шалгалт

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь өөрийн ашиглаж байгаа агаарын хөлгүүд, тоног хэрэгсэл, бичиг баримт, тайлан бүртгэлийн дотоодын хяналт шалгалтыг гүйцэтгэх ба ИНЕГ-аас шаардсан тохиолдолд дотоодын хяналт, шалгалттай хамааралтай мэдээллээ ирүүлнэ.

Г БҮЛЭГ. НИСЛЭГИЙН ЖУРАМ

137.151. Химийн бодис цацах

(а) Энэ зүйлийн (б)-д зааснаас бусад тохиолдолд, ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр химийн бодис цацахдаа дараах зүйлийг мөрдлөг болгоно:

- 1/ тухайн бодисыг зориулалтын дагуу ашиглах,
- 2/ тухайн бодисын шошгон дээрх аюулгүй ажиллагааны заавар, хязгаарлалтын дагуу ажиллах.

(б) Нислэгийг, судалгаа шинжилгээ, туршилтын зорилгоор, эрх бүхий байгууллагын зохих зөвшөөрөлтэй үйлдэж байгаа бол энэ зүйлийн (а)-д заасныг мөрдөхгүй байж болно.

137.153. Аэродром дээрх эргэлтийн чиглэл

(а) Аэродром нь зөвхөн ХАА-н зориулалттай агаарын хөлөгт зориулагдсан, эсхүл агаарын хөлгийн нислэгийн үйл ажиллагаа нь тухайн аэродромоос зохицуулагдаж байгааг заасан газрын дохиололтой бол ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр дадлагын болон ХАА-н зориулалттай нислэг үйлдэх нисгэгч нь буухын өмнөх ойртолт, эсхүл хөөрөлтийн дараа эргэлт үйлдэхдээ ИНД-91-ийн заалтыг мөрдөхгүй байж болно.

137.155. Аэродром дээрх эргэлтийн өндөр.

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь дараах тохиолдолд хөөрөлтийн дараа эргэлт үйлдэхдээ ИНД-91-д заасан өндрийг баримтлахгүй байж болно:

- 1/ эргэлт хийсний дараа хүн ам суурьшсан бүс дээгүүр нисэхгүй бол;
- 2/ тухайн аэродром нь зөвхөн ХАА-н зориулалттай агаарын хөлөгт ашиглагддаг, нислэгийн удирдагч зөвшөөрсөн, эсхүл агаарын хөлгийн нислэгийн үйл ажиллагаа нь тухайн аэродромоос зохицуулагдаж байгааг заасан газрын дохиололтой бол.

137.157. Навигацийн гэрэлгүй үйлдэх нислэг

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь дараах тохиолдолд ИНД-91-д заасныг үл харгалзан, нислэгийг навигацийн гэрэлгүйгээр үйлдэж болно:

- 1/ нислэгийн ажиллагаанаас шалтгаалж түүнийг унтраах шаардлагатай ба энэ нь нислэгийн аюулгүй ажиллагаанд нөлөөлөхгүй бол;
- 2/ гэрэлтүүлэггүйгээр ил харагдах зүйлс нь 1850 метрээс доошгүй зайд харагдаж байгаа бол;
- 3/ хөөрөлт, буулт нь нислэгийн удирдагчийн зөвшөөрөл, хяналтын дор үйлдэгдэж байгаа бол;
- 4/ тухайн аэродромд өөр агаарын хөлгийн зохицуулалт хийгдээгүй бол.

137.159. Хүн ам шигүү суурьшсан газар нутаг дээгүүр нислэг үйлдэх

(а) Хөдөө аж ахуйн зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь дараах тохиолдолд хүн ам шигүү суурьшсан нутаг дэвсгэр дээгүүр ИНД-91-д заасан хамгийн бага өндрөөс доогуур нислэг үйлдэж болно:

- 1/ нислэгийн нөхцөл, хязгаарлалтыг ИНЕГ-аас тогтоосон бол;
- 2/ ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд 137.105-ын заалтыг дагаж мөрдөх бол.

137.161. Хүн ам шигүү суурьшсанаас бусад газар нутаг дээгүүр нислэг үйлдэх

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь дараах тохиолдолд ИНД-91-д заасныг үл харгалзан, аливаа саадаас ямар ч өндөр болон зайд нислэг үйлдэж болно:

- 1/ хүн ам суурьшаагүй газар нутаг дээгүүр нисэх бол;
- 2/ газар дээрх хүн болон эд зүйлст аюул учруулахааргүй бол;
- 3/ ойртолт, эргэлт, хөөрөлт үйлдэж байгаа өндөр, зай нь нислэгийн аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангаж байгаа бол.

137.163. Түлшний нөөцийг тооцох

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь ИНД-91-д заасныг үл харгалзан, тухайн агаарын хөлгийн хамгийн бага түлшний хэмжээг дараах байдлаар тооцно:

- 1/ онгоцны хувьд нислэгийн 30 минут байхаар;
- 2/ нисдэг тэрэгний хувьд дараах хугацааны аль багаар:
 - 2.1 нислэгийн 30 минут, эсхүл
 - 2.2 нислэгийн цагийн урьдчилсан тооцооноос 3 дахин их хугацаа.

Д БҮЛЭГ. НИСЛЭГИЙН ТУСГАЙ ЖУРАМ

137.201. Үйлчлэх хүрээ

137.205. Хөөрөлтийн зай ба нислэгийн зам (Гуравдагч талын эрсдэлгүй)

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь энэ дүрмийн Хавсралт А-д заасан гуравдагч талын эрсдэлгүй тохиолдолд ИНД-91-ийг үл харгалзан, дараах зүйлийг мөрдөхгүй байж болно:

- 1/ тухайн агаарын хөлгийн Нислэгийн ашиглалтын зааварт заагдсан хөөрөлтийн зай;
- 2/ тухайн агаарын хөлгийн Нислэгийн ашиглалтын зааварт заагдсан хөөрөлтийн замын градиент.

137.207. Хөөрөлтийн зай (Гуравдагч талын эрсдэлтэй)

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь энэ дүрмийн Хавсралт А-д заасан гуравдагч талын эрсдэлтэй тохиолдолд ИНД-91 ба энэ зүйлийн (б)-г үл харгалзан, хөөрөлт үйлдэх боломжит зай нь тухайн агаарын хөлгийн Нислэгийн ашиглалтын зааварт заагдсан хөөрөлтийн зайнаас 1.2 дахин илүү гэдгийг магадлана.

(б) Нисгэгч, хөөрөлтийн зайг тооцоолохдоо дараах хүчин зүйлүүдийг харгалзан үзнэ:

- 1/ агаарын хөлгийн хөөрөлтийн өмнөх жин;
- 2/ гаднах агаарын хэм;
- 3/ аэродромын өндрийн даралт;
- 4/ хөөрөлт, буултын зурвасны гадаргуугийн төрөл байдал;
- 5/ хөөрөх чиглэл дэх зурвасны налуу;
- 6/ угтах салхины, эгц урдаас чиглэсэн, бүрдэл хэсэг 50%-иас ихгүй байх; эсхүл арын салхины, эгц араас чиглэсэн, бүрдэл хэсэг 150%-иас багагүй байх.

137.209. Хөөрөлтийн нислэгийн зам (Гуравдагч талын эрсдэлтэй)

(а) ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх нисгэгч нь энэ дүрмийн Хавсралт А-д заасан гуравдагч талын эрсдэлтэй тохиолдолд ИНД-91 ба энэ зүйлийн (б)-д

заасныг үл харгалзан, хөөрөлтийн зам нь дараах чиглэлүүдэд аливаа саадгүй гэдгийг магадлана:

- 1/ 150 метр (500 фут) дээр нэмэх 0.025D-гээс багагүй босоо зайд;
- 2/ 30 м дээр нэмэх 0.1D-гээс багагүй хажуугийн зайд.

“D”- хөөрөлтийн боломжит зайн төгсгөлөөс агаарын хөлгийн нисэн өнгөрүүлсэн замыг хэвтээ тэнхлэгт буулгасан урт.

(б) Нисгэгч нь энэ зүйлийн (а)-д заасан зайг тооцоолохдоо дараах хүчин зүйлүүдийг харгалзан үзнэ:

- 1/ хөөрөлтийн зам нь 137.207-д заагдсан хөөрөлтийн зайн төгсгөл дээрх хөөрөлтийн гадаргуугаас дээш 15 метр (50 фут)-ийн өндрөөс эхэлж 150 метр (500 фут)-ийн өндөрт төгсөнө;
- 2/ агаарын хөлгийг 20 градусаас дээш өнцгөөр хазайлгаж болохгүй;
- 3/ нислэгийн төлөвлөсөн замаас хажуу тийш 150 м-ээс цааш саад байж болно.

Е БҮЛЭГ. ХЭРЭГЛЭЛ БА ТОНОГЛОЛ

137.251. Ерөнхий зүйл

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах тохиолдолд нислэгийг эхлүүлж болохгүй:

- 1/ агаарын хөлөг нь шаардлагатай маяг, тоо ширхэг бүхий тоноглол, хэрэгслээр энэ бүлэг болон ИНД-91-д заасны дагуу тоноглогдоогүй бол;
- 2/ агаарын хөлөгт суурилагдсан тоноглол, хэрэгсэл нь дараах тодорхойлолт болон НТЧ-ын стандартад тохирохгүй бол:

- 2.1 энэ дүрмийн Хавсралт Г,
- 2.2 ИНД-21-ийн Хавсралт В,
- 2.3 ИНД-26,
- 2.4 ИНЕГ-аас баталсан нэмэлт тодорхойлолт, эсхүл стандарт.

- 3/ тоноглол, хэрэгсэл нь тухайн агаарын хөлгийн үйлдвэрлэгчээс гаргасан заавар, эсхүл ИНЕГ-аас хүлээн зөвшөөрсөн зааврын дагуу суурилагдаагүй бол;
- 4/ тухайн агаарын хөлөгт ашиглагдах, ИНД-91-ийн дагуу батлагдсан Нислэгт зөвшөөрөгдөх хамгийн цөөн тоноглолын жагсаалт (MEL)-д тусгагдаагүй тоноглол, хэрэгсэл ажиллагаагүй бол.

137.253. Суудал ба бэхэлгээ

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь агаарын хөлгийн нисэх багийн гишүүдийн суудлыг мөрөвчит даруулга бүсээр тоноглосон байна.

137.255. Нэмэлт хэрэглэл

(а) Гэрчилгээ эзэмшигч нь агаарын хөлөгт халтиралт заагч (slip indicator) хэрэглэл суурилуулсан байна.

137.257. Нэмэлт тоноглол

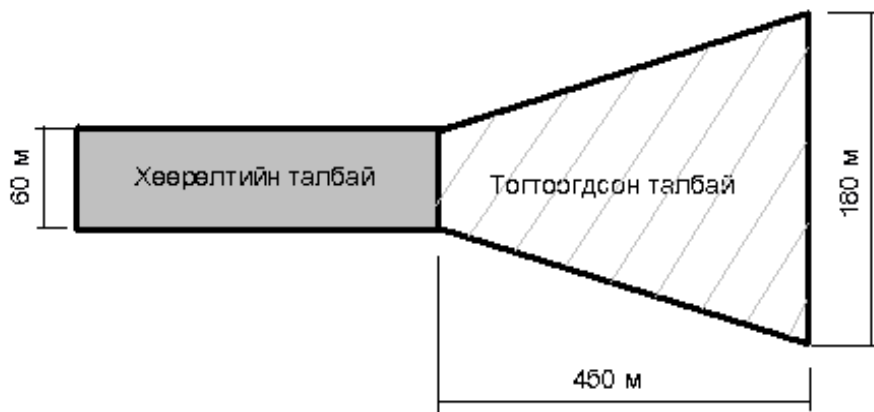
(а) Гэрчилгээ эзэмшигч, агаарын хөлөг бүрийг дараах тоноглолоор тоноглосон байна:

- 1/ шүршигч болон бункер сав;
- 2/ бункер саван дахь бодисны дээд түвшинг заагч;

- 3/ цацах төхөөрөмж суурилагдсан агаарын хөлгийн хувьд агаарын хөлгөөс гадагш цацах тоноглол;
 4/ дараах агуулга бүхий зурагт хуудас:
- 4.1 бункер сав болон шүршигч савны хамгийн их ачаалал;
 - 4.2 зорчигчдын байрлал;
 - 4.3 нислэгийн хязгаарлалт;
 - 4.4 гадагш цацах төхөөрөмжийн агаарын хөлгөөс гадагш цацах хугацаа.

ХАВСРАЛТ А. ГУРАВДАГЧ ТАЛЫН ЭРСДЭЛ

Зураг 1-д үзүүлсэн тогтоогдсон талбайд гуравдагч талын өмч, эсхүл гуравдагч тал өөрөө байгаа үед гуравдагч талын эрсдэл үүснэ.

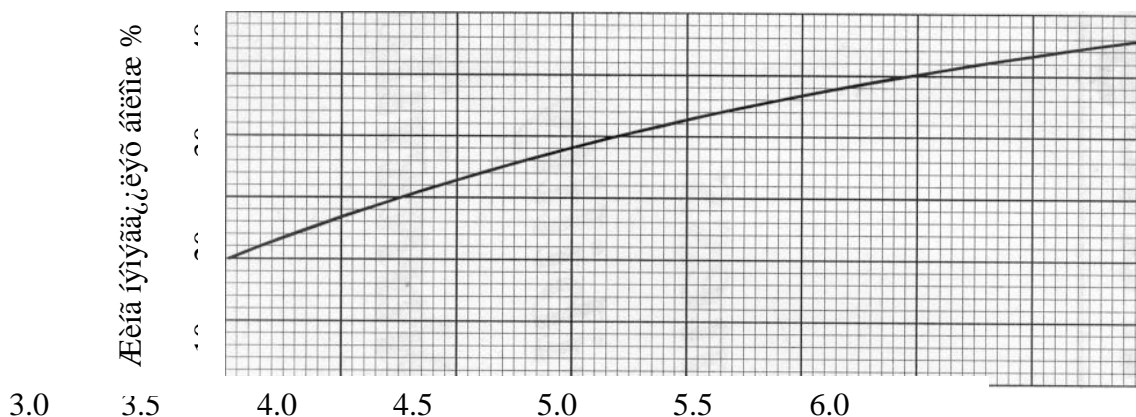
Зураг 1.

ХАВСРАЛТ Б. ЖИНГИЙН ХЭТРЭЛТИЙГ ТОДОРХОЙЛОХ

(а) 137.203-ын (а)-д зөвшөөрсөн, нисгэгчийн гүйцэтгэх журам дараах зүйлүүдээс тогтоно:

- 1/ агаарын хөлгийн Нислэгийн ашиглалтын заавраас хөөрөлтийн дээд жин болон агаарын хөлгийн ачааллын хязгаарыг олсон байх;
- 2/ зураг 2-т үзүүлсэн графикийн хөндлөн тэнхлэг дээр онгоцны ачааллын хязгаарыг олоод, дээш босоогоор явуулж стандарт шугамтай огтлолцсон цэгээс босоо тэнхлэг дээрх хамаарал, жинг нэмэгдүүлж болох хамгийн их утгыг хувь (%) - иар олох;
- 3/ дээрх нэмэгдэл утгыг нэмж хөөрөлтийн дээд жинг шинээр тодорхойлох;

Зураг 2.

(б) Шинээр тодорхойлсон хөөрөлтийн дээд жинтэй нислэг үйлдэхдээ нисгэгч дараах хүчин зүйлүүдийг тооцсон байна:

- 1/ тухайн аэродромын өндрийн даралт;
- 2/ гаднах агаарын хэм;
- 3/ хөөрөлт, буултын зурвасны гадаргуугийн төрөл байдал;
- 4/ хөөрөлт үйлдэх чиглэл дэх зурвасны налуу;
- 5/ хөөрөлт үйлдэх чиглэл дэх угтах болон арын салхи;
- 6/ нислэгт нөлөөлж болох бусад хүчин зүйлүүд.

ХАВСРАЛТ В. ХЭРЭГЛЭЛ ТОНОГЛОЛЫН НТЧ

Хийцийн стандарт

Бүлэг Е-д заасан хэрэглэл, тоноглол нь дараах тодорхойлолт болон шаардлагуудыг хангасан байна:

В.1 Суудал болон бэхэлгээ

Суудал болон аюулгүйн даруулга бүс нь урагш үүсэх 12 г инерцийн хүчийг тэсвэрлэхүйц хийцтэй байна.

В.2 Бункерийн зөвшөөрөгдсөн хамгийн их ачаалал

Бункерийн зөвшөөрөгдсөн хамгийн их ачаалал нь хөөрөлтийн хамгийн их ачаалал бөгөөд дараах жингүүдийн нийлбэрээс бага байна:

- 1/ агаарын хөлгийн ачаалалгүй үеийн /хоосон/ жин;
- 2/ нисэх багийн гишүүн тус бүрийг 77 кг-аар тооцсон жин;
- 3/ хөдөлгүүрийн чадлын дээд горимын 75% дээр 1цаг нисэхэд хүрэлцэхүйц түлшний жин;
- 4/ агаарын хөлгийн ачаалалгүй үеийн /хоосон/ жинг оруулан тооцсон тосны хэмжээ ба хөдөлгүүрийн тосны хамгийн их хэмжээ хоёрын зөрүү жин.

В.3 Бункер болон шүршигч сав

(а) Ослын үед бункер болон шүршигч сав нь түүнийг ажиллуулж буй этгээдийг гэмтээхээргүй байрлалд, түүний суурь бэхэлгээний бүтэц урагш үүсэх 12 г инерцийн хүчийг тэсвэрлэхүйц хийцтэй байна.

(б) нисэх багийн өмнө байрлуулсан бункер болон шүршигч савны суурь бэхэлгээний бүтэц дараах инерцийн хүчнүүдийг тэсвэрлэхүйц байна:

- 1/ арын 1.5 г
- 2/ хажуугийн 1.0 г

(в) Энэ хэсгийн (а) ба (б)-д заасныг баталгаажуулахын тулд бункер болон шүршигч савыг холбогдох Нислэгийн ашиглалтын зааврын хязгаарлалтанд заасан хамгийн их ачааллаар дүүргэсэн байхаар тооцно.

В.4 Бункерийн багтаамжийн дээд түвшин

(а) Нисгэгч нь бункерийн багтаамжийн дээд түвшинг дараах байдлаар тодорхойлно:

- 1/ заалтаар, эсхүл нүдээр харж,

- 2/ холбогдох Нислэгийн ашиглалтын зааварт тодорхойлсон хамгийн их ачааллын хагасаас илүү ачааллын хувьд, ХАА-н материалын нягтралтай хамааралтайгаар зөвшөөрөгдсөн түвшинд байхаар.

В.5 Аваарын цацагч тоноглол

(а) Цацагч тоноглол нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

- 1/ 5 секундын дотор онгоцонд байгаа ХАА-н материалын хамгийн их ачааллын 80-аас доошгүй хувийг цацах;
- 2/ ажиллуулахад хялбар байх;
- 3/ нисгэгч, цацагчийн удирдлагыг байнга барьж байхааргүй, зөвхөн нэг удаагийн үйлдлээр бүрэн гүйцэд цацахуйцаар хийгдсэн байх;

(б) Шалгах нислэгийн үед аваарын цацагчийн боломжийг шалгаж үзэх ба энэ үеийн бункерийн хамгийн их ачаалал нь холбогдох Нислэгийн ашиглалтын зааврын хязгаарлалтанд заасан хамгийн их ачааллаас хэтэрч болохгүй.

В.6 Тэмдэг, тэмдэглэгээ

В.6.1. Ерөнхий зүйл.

(а) Тэмдэг, тэмдэглэгээг нүдэнд үзэгдэхүйц газарт, арилахааргүй, сүүдэрлэгдэхээргүй, хуурч унахааргүй байрлуулсан байна.

(б) Тэмдэг, тэмдэглэгээнд ашигласан нэгжүүд нь холбогдох багаж хэрэгсэл, эсхүл холбогдох Нислэгийн ашиглалтын зааварт заасантай адил байна.

В.6.2. Бункер болон шүршигч савны хамгийн их ачаалал

Бункер болон шүршигч савны хамгийн их ачааллыг заасан тэмдэглэгээ нь:

- 1/ бункер болон шүршигч савны цэнэглэх цоргоны ойролцоо, бүрэн харагдахуйц байрлагдсан байна;
- 2/ зөвшөөрөгдсөн хамгийн их ачааллыг хэтрүүлж болохгүйг анхааруулсан байна.

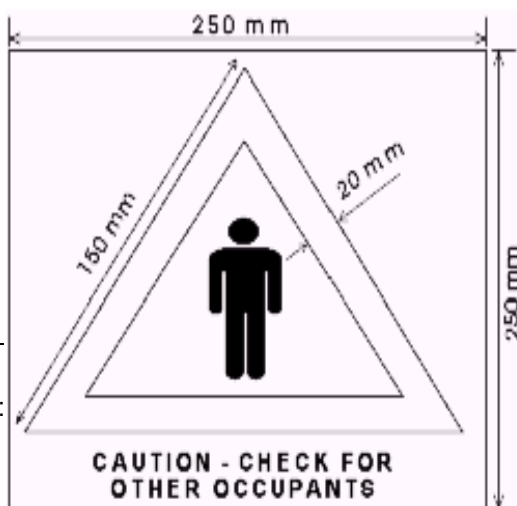
В.6.3. Аваарын цацагч тоноглолын цацах хугацаа

Агаарын хөлгийн бүхээгт, цацагдаж байгаа материалуудын аваарын үед цацагдах хугацааг үзүүлсэн тэмдэглэгээ байна.

В.6.4. Зорчигчийн байрлал

Зорчигчдын байрлал агаарын хөлгийн гадна талаас харагдахгүй тохиолдолд агаарын хөлгийн их биений гадна, хоёр талд, зорчигчийн байрлалын ойролцоо зураг 3-т үзүүлсэн диаграммыг тэмдэглэсэн байна:

Зураг 3.

Өөрчлөлтийн дугаар: 1
Өөрчлөлт оруулсан огноо:
Хэвлэсэн огноо:

В.6.5. Нислэгийн хязгаарлалтууд

Дараах бичлэг бүхий тэмдэглэгээг агаарын хөлгийн бүхээгт байрлуулсан байна:

АНХААР

ХАА-н зориулалттай агаарын хөлгөөр уран жолоодлого үйлдэхийг хориглоно. Нислэгийн огцом жолоодлогоос зайлсхий. Зөвшөөрөгдсөн дээд жинг бүү хэтрүүл. Зааврыг дагаж мөрдөхгүй байх нь агаарын хөлгийн ашиглалтын хугацааг богиносгох, улмаар осолд хүргэж болзошгүй.